

KU. ZACHONI

KRAKÓW
ul. Br. Arty 12.
Biblioteka Jagiell.

»ISKRA«

ROK XXVII

Sroda 3 marca 1937 r.

Nr. 62

Przemowa mieniąca
z odwołaniem do
dobra i przyszłości
państwa

2.50

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec,
Piłsudskiego 4. Telef. Red. 61064, Adm. 61078

P.K.O. 302.712

Opłata pocztowa
uiszczona gotówką

JÓZEF TYSKI

PROFESOR PAŃSTWOWEGO GIMNAZJUM IM. BOLESŁAWA PRUSA W SOSNOWCU
po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł 1 marca 1937 roku, przeżywszy lat 59.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby w Sosnowcu przy ul. Starej 11 —
nastąpi dnia 5 marca o godzinie 8-tej po południu na cmentarzu parafialnym.

O czym zawiadomiam znajomych, przyjaciół i kolegów Zmarłego

DYREKCYJA I RADA PEDAGOGICZNA

Państwowego Gimnazjum im. Bolesława Prusa w Sosnowcu

913

JÓZEF TYSKI

PROFESOR PAŃSTWOWEGO GIMNAZJUM IM. BOLESŁAWA PRUSA W SOSNOWCU
po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł 1 marca 1937 roku, przeżywszy lat 59.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby w Sosnowcu przy ul. Starej 11 —
nastąpi dnia 5 marca o godzinie 8-tej po południu na cmentarzu parafialnym.

O czym zawiadomiam znajomych, przyjaciół i kolegów Zmarłego

KOŁO OPIEKI

przy Gimnazjum im. Bolesława Prusa w Sosnowcu

913

GPU — DOMENA ŻYDÓW

Na zdjęciu grupa współpracowników szefa GPU Jelowa i kierowników rozmaitych dziedzin gospodarki sowieckiej. Większość z nich to żydzi — jak to widać z fotografii.

Manifestacja francuskich sfer wojskowych na rzecz Polski

PARYŻ, 23. — W Bibliotece Polskiej w Paryżu odbyła się inauguracja manifestacji wojskowych polskiej przy zorganizowanym przez Polską Akademię Umiejętności studium nauk o Polsce.

Uroczystości stała się manifestacją francuskich sfer wojskowych na rzecz Polski i jej armii. Uroczystości przewodniczył naczelny wódz armii francuskiej, gen. Gamedin.

Przez alytę świata naukowego z J.E. ks. kardynałem Baudrillart i rektorem Sorbony prof. Charlezy na czele, wybitnych przedstawicieli życia politycznego z b. prezydentem Millerand, oraz licznie zebranych członków Instytutu Francuskiego, na uroczystości przybyło około 300 reprezentantów francuskich sfer wojskowych.

Ze strony polskiej obecni byli ambasador Łukasiewicz, oraz wyżsi urzędnicy ambasady i konsulatu.

M. in. zahrał głos gen. Gamedin, który oświadczył:

Przyjaźń i sojusz między Polską a Francją opierają się zarazem na uczuciach i na logice, zarówno na geografii jak i na historii. Od końca pierwszego tysiąclecia aż do pierwszych lat 18 wieku Polska była zawsze na północno-wschodniej Europie ogniskiem, w którym rozwijała się nasza wspólna cywi-

lizacja, wywodząca się od Morza Śródziemnego, od Grecji i Rzymu. Cywilizacja która przyniosła Polsce chrześcijaństwo.

Polska zniknęła tragicznie z mapy właśnie w momencie, gdy rewolucja francuska otwierała erę odrodzenia narodów. Brak państwa polskiego podczas kampanii napoleońskich i kryzysów politycznych pierwszej połowy 19 wieku,

weszła seria wojen aż do porażki 20 wieku, to wszystko poważnie zaczęło na rozwoju Europy i narodziło na szwank jej równowagę.

Dziś Polska z powrotem odzyskała swe stanowisko i rolę.

WARSZAWA, 23. (tel. wł.) Marszałek Śmigły-Rydz przesłał depeszę gratulacyjną z okazji otwarcia katedry wojskowskiej polskiej.

ZAMACH STANU W AUSTRII przygotowują hitlerowcy

WIEN, 23. Zmiana polityki wlości wywołała tu wielkie zaniepokojenie. W kołach politycznych wiedziało się bliska jest chwila owartego alianu wojsko niemieckiego tym bardziej że Niemcy wystąpienia „Giornale d'Italia” przeciw restauracji Habsburgów domaga jako znak zgody Włoch na Anschluss.

Wszystko to sprzyja pogłoskom o bliskim hitlerowskim zamachu stanu w Wiedniu. Droga przez Paryż nadchodzi wiadomość o mobilizacji wojsk w Bawarii na granicy niemiecko-austriackiej.

W Wiedniu mówią się wyrażenia o „świetnych wydzierżawieniach”, które wkrótce mają nastąpić w Austrii.

Jednocześnie policja wiedeńska ogłasza nową przetrzytą hitlerowską. Jest bezsilna wobec przygotowań hitlerowskich, Pucz hitlerowski ma znaleźć poparcie w przygotowaniu wojskowych na granicy bawarskiej. Jakże Niemcy przedsięwzięli, z góry przewidując możliwość reakcji wojskowej Małej Ententy w razie zamachu stanu w Wiedniu.

WIEN, 23. Prasa austriacka wy-

etapiła z protestem przeciw artykulom (pawy włoskiej), mieszającej się do spraw wewnętrznych Austrii i wypowiedzianej się przeciw powrotowi Habsburgów.

Kancelarz Schuschnigg czynniki wysiłki uzyskania poparcia Anglii i Francji oraz wejścia na drogę porozumienia z Małą Ententą, że posel austriacki w Paryżu informował niezwłocznie min. Delbosa o wynikach wizyty w Wiedniu niemieckiego min. Neuratha. Wyślanik Austrii na uroczystości koronacyjnej w Londynie w drodze powrotnej ma zatrzymać się w Paryżu, aby omówić z Francją kwestię środków przeciw Anschlussowi.

LONDYN, 23. „Daily Mail” podaje pod sensacyjnym nagłówkiem wiadomość o rzekomych planach niemieckich wobec Austrii, Zdanien dziennika, wojna domowa w Hiszpanii zakończy się niebawem, a w Europie nastąpi przegrupowanie mocarstw. Niemcy dążą do przyłączenia Austrii, co według „Daily Mail” nie napotkna rzekomo na opór Włoch, ponieważ rząd rzymski uzyskałby w zamian wolną rękę na Morzu Śródziemnym.

Pożar w wytwórni prochu w Pionkach 20 osób rannych — 4 zmarły

RADOM, 23. (tel. wł.) Dzisiaj w godzinach przedpołudniowych w państwowym wytwórni prochu w Pionkach (woj. Kielecki), wybuchł pożar wywołany zapaleniem się prochu przy jego sortowaniu.

Wybuch spowodował ofiary w ludziach: 3 osoby lekkie rane, 20 ciężko rannych, którymi zajęło się natychmiast pogotowie lekarskie i przewieziono do szpitala w Radomiu.

4 osoby zmarły na skutek doznanych poparzeń.

Pożar został stłumiony. Władze sądowe i bezpieczeństwa prowadzą dochodzenie.

Włochy będą się zbroić

Uchwała wielkiej rady faszystowskiej

RYM, 2.8. Wielka Rada Faszystowska, która zebrała się w poniedziałek obradowała całą noc. Po posiedzeniu wy-dano komunikat oficjalny, który m. in. stwierdza:

„Po wysłuchaniu sprawozdania Musso liniego w kwestii zbrojeń, rada przyjęła uchwałę następującą: „Wielka rada faszystowska, po wysłuchaniu szczegółowego sprawozdania Duce, uznała stan wyszkolenia militarnego za zadawalający. Jest ona zdania, że nie istnieje dana umożliwiająca redukcję zbrojeń, wobec czego postanawia:

- a) zrealizowanie planu, zmierzającego do dalszego, odpowiedniego zwiększenia sił zbrojnych,
- b) przedłużenia na 5 lat zadania, powierzonego generałemu komisarzowi dla spraw produkcji materiałów wojennych,
- c) zupełne zmilitaryzowanie wszystkich aktywnych sił narodu w wieku od 18 do 55 roku życia, przy regularnym powoływaniu roczników zdolnych do no-szenia broni,
- d) osiągnięcie najwyższego stopnia autarkii w dziedzinie militarnej i w razie potrzeby podporządkowanie wszystkich potrzeb cywilnych potrzebom wojskowym,
- e) wzmocnić wojsk świąt naukowy i techniczny do współpracy, celom możliwie szybkiego osiągnięcia najwyższego stanu tej autarkii ponieważ tylko wiedza i ofiarność mogą zapewnić zdolność obroną narodów, które nie znajdują się w sytuacji korzystnej i nie dysponują bogatymi środkami materialnymi, ani większymi źródłami dochodów”.

Po wysłuchaniu sprawozdania ministra spraw zagranicznych hr. Ciano w sprawie sytuacji międzynarodowej rada przyjęła następującą uchwałę:

„Wielka rada faszystowska wyraża swoją solidarność z Hiszpanią narodową i wita wojska gen. Franco, którego

zwojewództwo polityczny kierownik zakur-dym bolszewickim za Zachodnie i będąc omawiać nowy etap potęgi i sprawiedliwości narodu hiszpańskiego, — zawiązaniego z Włochami wieloletnimi w-głami mowy, religii i historii”.

Znakomita odzywka dla cery PUDER ABARID

Na frontach w Hiszpanii bez zmian

8 tys. osób zamordowano w Maladze

SALAMANKA, 2.8. Komunikat głównego kwatery powstańczej donosi, że na odcinku armii północnej i piątej dywizji, zajęte zostały Portul Rubio. Nieprzyjaciel zostawił na placu wielu poległych. Na odcinku szóstym i ósmym dywizji armii Madrytu i armii południowej nie godnego uwagi nie zaszło.

MOTABLAN, 2.8. Komunikat dowódcy wojsk rządowych donosi, że na odcinku Murcya panował spokój.

Powstańcy ostrzelali ogniem artyleryjskim poszczególne obiekty na linii Martin del Rio i Portul Rubio, gdzie wojska nasze ucinają pozoje. Powstańcy nie osiągnęli powodzenia.

przenoszą główny nacisk na odcinek Portul Rubio, pragnąc opanować zagłębie górnicze Utrillas. Baterie wojsk rządowych silnym ogniem uniemożliwiły sukces powstańców.

MALAGA, 2.8. Dochodzenia oficjalne ustalają, że podczas rządów czerwonych w Maladze, zamordowano w Maladze z rozkazu różnych komitetów komunistycznych przeszło 8 700 osób, w tym dużo dzieci, kobiet i starców.

W Puente Genil stracono czterech przestępców, którzy dopuścili się wy-finansowań zbrodni na rozkaz miejscowego przywódcy komunistycznego.

Nowe hasła sowieckie

„Pamiętaj o... grobie, towarzyszu-nierobie!”

MOSKWA, 2.8. — „Za Industrializacją” nawołując do podniesienia produkcji w górnictwie węglowym i przemysle metalurgicznym donosi, że górnik Sajoeko ośmił uczczenia nagmięci Ordo-nikidze, zobowiązał się pielikrotnie po-większyć wydajność swej pracy.

Fakt ten świadczy, iż rząd sowiecki

stara się dopinguować robotników, kaj-następując z różnych okoliczności, jak-naprzysiężenie śmierci członka rządu.

„Za sprawiłem kłopotów nie schodzą kłopoty: „Wiecej żelaza, więcej miedzi, więcej maszyn. Podnieść wydajność pracy. Obniżyć koszty produkcji”.

Zagadkowa zarodnia w lasku Tow. „Saturn” pod Wojkowicami Komornymi

Wczoraj rano grupa dzieci szkolnych w Wojkowicach Kom. dokonała strasznego odkrycia. Przy zbiegu szos Rogoźnickiej i do Bobrowak, znalazły je się mały lasek Tow. „Saturn”, porośnięty piekarni, alajami spierocowymi. Dzieci idące do szkoły zauważyły w krzewach jakiś ślad, czerniejący przedmiot, to też zaciekawione pobiegły w te strony. Oczym ich przedstawił się straszny widok na ziemi bowiem leżał straszny trup niezczyny. Dzieci z krzykiem trępiły z lasu, alarmując przechodźców. Zawiadomiono także o odkryciu policję. Wściekło zanalizowaniu trupa w lesie obiegła le-cem biskupstwa Wągrowie to też na miejscu wkrótce zebrał się tłum ciekawych.

Trup przedstawiła okropny widok

widok, bo głowę ma tak zmasakrowaną, że przedstawia ona jedną, wielką ranę. O stanie trupa świadczy fakt, że tyśo wiry były zamordowanego nie można absolutnie rozoznać. Nig ulegała niemożliwej wagi, że niemiecki ślady został w chydny zamordowany. Zbrodniarz sadyśia musiał się nęcać nad swą ofiarą, na o wskazują liczne ślady uderzeń, jakim tempem narzę-dziem, siarę ślady na soku dowodzą, że zbrodniarz dusił swą ofiarę. No ścież-ke odnalazłom liczne ślady stóp, co do-wodzi, że między mordera, z ofiarą rozogadła się rozpaczliwa walka. Po-boderstwie zbrodniarz obciągnął ukryte ślady, niezgodną trupa do kzewów. Przy zamordowaniu nie znalazłom za-danych dokumentów, któreby pozwoliły na ustalenie tożsamości.

Król belgijski Leopold bawił w Sotokholmie. Na obiedzie król Leopold wychodzi z dworca w towarzyszywie księcia Karola sasko-weimarskiego

Przyjazd ks. biskupa Gerlier DO WARSZAWY

WARSZAWA, 2.8. — Jutro po-caigną po południowym przybywa z Pa-ryża do stolicy JE. ks. Piotr Gerlier, bi-skup z Lourdes.

Ksiądz biskup Gerlier wygłosi w To-warzystwie Naukowym Warszawa wy-widnia 5 bm. odczyt n. t. „Obecna ży-wność katolicyzmu na Francji”.

Zamknięcie wyższych uczelni w RUMUNI

BUKARESZT, 2.8. Dziś rano odbyło się posiedzenie Rady ministrów, na którym zapadły doniośle uchwały. Mi-ni-rada ministrów odaszała zamknięcie wszystkich uniwersytetów i lokal-i-organizacji studenckich. Otwarcie wyższych uczelni nastąpi dopiero po-zmianie ustawy, dotyczącej szkolni-cтва wyższego.

Rada ministrów postanowiła wpro-wadzić do projektu ustawy nowy ar-tykuł, zakazujący studentom należeno-sci do wszelkich partii politycznych oraz branie udziału w manifestacjach pod-żrobiej kary wydalenia z wyższego za-ładku naukowego. Jednocześnie za-ważdzono poprawkę do tekstu usta-wy w myśl której zakazane ma być noszenie uniform partijnych.

GIĘŁDA

Tendencja na ogół mocna. Zyskiują papie-rzy dolarowe.

Wahuty: Dolar 5,36 i pół, Fr. franc. 24,65, Funt ang. 20,69, Gulden rd. 99,80. M. niem. 120, 80wrony.

Debiuty: Berlin 212,50, Belgia 88,00, Gdańsk 100, Holandia 280, Londyn 25,75, Nowy Jork-kabł 52,38, Paryż 24,54, Praga 18,41, Szwaj-carka 120,86.

Papiery procentowe: 3 pr. lwzwał i 3 m. 63,75 i 64,75, 4 pr. lwzwał 50, Kos-wo-wa, 5,50, Dolarowa 45, Stabilizacyjna 34E.

LUDWIK WEINERT WILTON

PANTERA

107) — Strasznie tu u pana ciemno i du-szno — zauważył nadinspektor, siada-jące ostrożnie. — Powinien pan stanow-co odłożyć okna i przewietrzyć pokój. Proszę mi wierzyc: nie ma lepszego le-karstwa, niż słońce i powietrze. Czy wie pan, że doktorzy postawili już kie-dyś jakiegoś, a wszystko to zawdzięczam ów-emu czemuś działaniu świętego powietrza. Powoli pan, że uchył trochę okna? Mamy dziś wspaniały, świeży letni dzień.

— Powiadam panu, że ci lekarze, to najgorsi wrogowie chorego. Słucha ich pan ślepo, nie więc dziwnego, że stan pański nie ulega zmianie na lepsze. Pa-każ w łakim ponurym lochu nie spzy-lia poprawie zdrowia.

W ręgu jego błysnęła naraz laska elektryczna, Johnson jednak zdążył schylić głowę i smog światła padł na szpiczasta czaszkę, pokrytą potarganymi włosami.

— Czyś pan oszalał! — zawołał cho-ry wysoki, fałsetowym głosem — jak można tak postępować z chorym, na-jmój ślepyim człowiekiem? Jeśli teraz stracę resztę wzroku, będzie to wyłącz-nie pańska wina.

— Niech i tak będzie — odpowie-dział nadinspektor spokojnie. — Biorę-tan grzech na siebie. Co zrobić, kiedy ubułałom sobie, że muszę się panu przyrzec. A skoro sobie coś obrałom,

wówczas przepadał, muszę dopiąć swe-go. Wobec tego nie rób pan zbitecz-nych ceregieli i podnieś głowę. To bę-dzie krótkie i bezbolesne. Na wszelki wypadek zwracam pańską uwagę, że w drugiej ręce trzymam rewolwer...

Nie dokończył zdania. Naraz roz-legł się jakiś skrzyp i krzesło, na któ-rym siedział, zapadło się w głąb. Usły-szał jeszcze jak ponad jego głowę za-traskały się ciężkie, stalowe wieko, a potem ogarnęły go ciemności.

Usiłował powstać, ale okazało się, że jest przywiązany do krzesła. Natężył wszystkie siły, jednakże bezskutecznie. Jakies stalowe cegi ścisnęły mu nogi pod kolanami, odbierając swobodę ru-choń. Jednocześnie uderzył go w no-żdrza dziwny jakiś, słodkawy zapach.

Gaz! — uświadomił sobie w nagłym przerażeniu.

Powietrze w piwnicy stawało się z sekundy na sekundę cięższe, potworny ucisk pod kolanami potęgiał. Murphy ucisk, że traci świadomość... Przryknął oczy...

Naraz wydoła mu się, że coś go pod-nosi w górę. W tej samej chwili zni-

knął ucisk w nogach i przytomność po-wróciła mu od jednego zamachu. Ot-worzył oczy, ale natychmiast przyz-łknął je z powrotem, oślepiało go bowiem światło.

Po chwili otworzył je znów i rozje-rzał się dookoła. Skonstatował, że znaj-duje się w wielkim pokoju o otwartych oknach i drzwiach. Tylko biurko i sto-laję przy nim fotel zdradzały mu, że to ten sam pokój, w którym przed nie-dawnym czasem rozmawiał z John-sonem. Czuł się oszołomiony i rozbity. In-styktownie podszedł do okna. Wycho-dziło ono na niewielki, zupełnie pusty dziedzińiec. Weciągnął do płuc świeże powietrze i poczuł się lepiej. Teraz do-piero uświadomił sobie, że zapach ga-zu unosi się również w pokoju. Spraw-dził instalację, okazało się jednak, że kurek jest dokładnie przykrycony. Zre-sztą wół stawała się coraz słabsza.

Nadinspektor stał przez długą chwilę z wyjątkołą wargą i zmarszczonymi brwiami. Wreszcie zdecydował się o-ciężnym krokiem ku wyjściu. Mieszkanie Johnsona przestało go interesować.

(C. d. n.)

O sprawiedliwy rozdział surowców

Nierównomierny rozdział źródeł surowcowych w świecie stanowi jedną z głównych przyczyn dysbalansu gospodarczego na płaszczyźnie międzynarodowej. Fakt, iż poprawa komunikacji wzmocniła się w latach ostatnich nierównomiernie, że niektóre organizmy gospodarcze objęte są nią w całej pełni, a inne odzwyczajają ją w niezmiernym stopniu, w dużej mierze znajduje swój wyraz w różnicach w wielkości i rodzaju surowcowym pewnych organizmów gospodarczych, a upośledzeniu pod tym względem innych.

O nierównomierności rozdziału zasobów surowcowych w świecie świadczą fakt, że kilka tylko państw, jak Wielka Brytania, Francja i Holandia oraz Rosja i St. Zjednoczone, posiada wyłączenie nad obrotu, produkcji światowej katektu i niklu: 76 proc. produkcji ołowiu i cyny, 88 proc. produkcji złota, 80 proc. produkcji bawełny, 50 proc. produkcji rud żelaznej, 50 proc. produkcji ropy, 74 proc. wydołania węgla, 74 proc. produkcji aluminium, 50 proc. produkcji lnu i 70 proc. produkcji wełny.

W dziedzinie surowcowej panuje jeszcze dalsza anomalia, polegająca na tym, że i, zw. „mocarstwa kolonialne”, rozpraszają znaczący zasoby surowcowy zarówno w metropoliach, jak i w koloniach, przy czym surowce znajdujące się w koloniach są w dużej mierze nieeksploatowane i odgrywały rolę rezerwy surowcowej na przyszłość.

Sytuacja surowcowa Polski stanowi ilustrację tego, nieopodważanego z punktu widzenia harmonii gospodarki światowej zjawiska. Mimo, iż rozpoznamy dość obfitymi bogactwami naturalnymi, to jednak zaspokajamy w całej pełni własne zapotrzebowanie surowcowe jedynie tylko produkcją surowców obojętnych, takich, jak ropa i lnu. Wszelkie inne ważne surowce przemysłowe musimy importować, a niektóre z nich, jak węgiel kamienny, żelazo, rudy miedzi i aluminium oraz szeregi artykułów, a w szczególności, części maszyn, narzędzi i różnego.

Problem surowcowy wystąpił w nas w całej sile zwłaszcza ostatnio, w związku z poprawą komunikacji, wobec wzrosła się przyzwozy i to głównie przyzwozy surowcowego. Ten stan rzeczy powoduje, że kraj obciąża się w kapitalny wysoce ujemnie dla gospodarki narodowej. Z jednej strony zwiększono się w dziedzinie dostaw od mojej lub więcej monopolistycznych dostawców surowcowych, którzy poddają produkcję i zbyt surowców kosztownej dla siebie regulacji, a drugiej zmniejszy jestosić poświęcać znaczne zasoby finansowe na zakup surowców za granicą, przez co nie możemy zwiększyć ilości kosztownych kapitałów na zakup niezbędnych urządzeń inwestycyjnych, maszyn, aparatów itp.

Problem surowcowy wiąże się również ściśle z problemem bilansu handlowego i płatniczego. Podnoszą bowiem gros naszego przyzwozy surowców pochodzą z krajów zamorskich, Ameryki, Azji, Afryki, a więc nasz handel z zagranicą jest ujemny, a to powodując wskutek przyzwozy surowcowego niedobór bilansowy pokrywamy nadwyżkami wywozowymi: użytkowymi i obrotowymi z krajami przemysłowymi, głównie z Europą zachodnią. Wobec wzrastającego stale przyzwozy oraz trudności, na jakie napotyka nasz wywóz, gwałtownie zwiększają się różnice równowagi obrotów handlowych za granicą.

Konieczność utrzymania nad utrzymaniem równowagi w dziedzinie obrotów handlowych za granicą, staje się w ten sposób hamulec rozwoju gospodarki. Nie mogąc sprowadzać potrzebnych ilości surowców, nie jesteśmy równocześnie w stanie zwiększyć i poprawić podziału, co jest konieczne na zarówno do względów gospodarczych, jak i społecznych.

Interesy polskiej gospodarki, co do rozwiązania zagadnienia surowcowego, przebiegają równoległe do interesów

gospodarstwa światowego, jako całości. Barżniej sprawiedliwy i właściwy rozdział surowców, umożliwiający dostępowi do nich żródeł i swobodnego korzystania z nich przez wszystkie kraje, stanowi konieczny warunek przywrócenia równowagi gospodarczej w świecie. W szczególności trudnym położeniu znajdują się obecnie państwa pozbawione własnych zasobów kapitałowych a zmuszone do nabycwania surowców i płacenia za nie gotówką. Jednym z doradców Sądów ułatwiających państwom tym wy-

branie z trudności było by przeprowadzenie zasady, by państwa dostarczające surowców zmuszone były równocześnie przyczynić odpowiednio ilości formazów z krajów, które zaopatrują w surowiec.

Wymiana oparta w tej dziedzinie na zasadzie wzajemności przyniosła by dużą ulgę krajom pozbawionym własnych zasobów surowcowych, ubogim w kapitały i umożliwia by im przeznaczenie większych sum na bezpośrednie renowacje inwestycje przemysłowe.

Na skutek porozumienia oświadczonego w Londynie kontrola międzynarodowej granicy hiszpańskiej kontrolowana będą przez szereg państw. Mapa określa strefy objęte przez poszczególne państwa.

Obóz Zjednoczenia Narodowego został powołany do życia

Podczas onegdajszego zjazdu przedstawicieli 153 miast polskich w Warszawie uchwały został następującej treści akt erekcyjny Obozu Zjednoczenia Narodowego:

Dnia 1 marca 1937 r. w sali Ratusza Stolecznego w Warszawie niżej podpisani obywatiele wszystkich warstw, stanów i zawodów, przybyli z licznych miast Polski, w pełnym poczuciu dzierżawego posłannictwa Narodu Polskiego i spólniej wewnątrzrajnej i bezpartyjnej i jednolitej siły międzynarodowych oraz politycznego położenia Polski w określonym zrozumieniu doniosłej roli, jaką w procesie historycznego rozwoju Polski odegrać musią miast.

posłuszni wezwaniu Naczelnego Wo-

dza Marszałka Smętego-Rydzka do skupienia się około hasła obrotu Polski i podziagnictwa Polski, wyrażają, uznając w pełni absurdalność i znaczenie deklaracji Piłkownika Koca, postanawiają: przystąpić na zasadzie tej deklaracji do organizacji wielkiego obozu, opartego na szczerzej pałszczeniu kolektywności politycznej oraz walki o rozwój i wyższość sił gospodarczych, państwowych i kulturalnych Narodu i Państwa Polskiego, wezwując wszystkich dobrej woli, a nieposzlakowanych w cześć i honorze Polaków do współpracy.

Pod aktem tym złożyli swe podpisy 400 przedstawicieli miast.

niekolektywne okolicznościach, oświadczył by się stało bieżmie i znacząco integralną i neutralną Szwajcarią. Szwajcarią to kategorię, nie, zadowolaniem przyjęła do wiadomości, że zapewnienia kanclerza Niemiec. Niezależnie jednak od tych niepokojących obietnic Szwajcarii reorganizacji swojej system obrony granic.

Na wszelki wypadek...

Z DNIA

WILCZY CZY JAGNIĘCY BILETY?

W rubryce tej parokrotnie omawialiśmy sprawę tzw. „włowych” i „wielkich” biletów w t.j. sążni stawianej względem młodzieży zarobkowej, a polegającej na tym, że ukarany uczeń czy uczeń, a nie może kontynuować nauki w jakimkolwiek zakładzie naukowym w Polsce. W toku obrad sejmowych p. min. Świątowski zaprzeczył istnieniu tego rodzaju kary w słowach następujących:

„Ani polskie ustawodawstwo, ani życie praktyczne nie zna takich biletów”. Zdradzają się przypadki wyjątkowego wydalenia z tej szkoły, a tym, że wydaleni nie może być przyjęci do żadnej szkoły bez zezwolenia ministra oświaty”.

To oświadczenie p. ministra Świątowskiego wileńskie „Słowo” opatrnię w następującym uwagami:

„Iż ta sama logika można powiedzieć: w Polsce za nas kanclerz, ale natomiast jest nasz postawienia życia.

Albo jeszcze inaczej: Nieprawda jest, że polski harabasz a kulturni, natomiast prawdą jest, że pan herbosze po rozpamiętaniu w niej kul.

Albo: Nieprawda jest, że noszą białe, natomiast prawdą jest, że noszą szkie, zalecone mi przez lekarza w metalowej oprawie. Przecież „włochy” takie to tylko nazwa, która się ułama. Przecież w Rosji także nie wydawano jałosnego specjalnego biletu z wyznaczaniem wiktów, czy też kartki, uprawniającej do zajęcia miejsca w klasie ogólnie socjologicznej, ale zupełnie identycznie podobnie prawa wstąpienia do jakiegokolwiek szkoły w Polsce. Maszmy się oświatyć, możemy to zarządzenie oświadczyć.

W danym wypadku musimy jednak p. ministrowi odpowiedzieć, że nie o to tu chodzi, czy się ta instytucja ma nastawiać „włochy biletami”, „jagnięcymi biletami”, czy biletami Świątowskiego! — nie chodzi o nam bowiem o nazwę, lecz o samą instytucję!”.

TEGO NIE ZNIESIE ZADEN NARÓD

Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego gen. Górkę przemawia w niedzielę na zebraniu „Federacji Obrótów i Oczyszczeń”.

Omawiając deklarację p.ł. Koca — gen. Górkę poruszył również kwestię zdrowotnej. Według doniesień prasy zdrowotności p. general oświadczył m. in.:

„Sprawa zdrowotna była dotąd polska, traktowaną ze względu na doniosłość jej znaczenia, a z drugiej strony ze względu na trudność rozwiązania. Kwestia ta została rozwiązana w Polsce. Maszmy się domagać samodzielności narodowej. Nie zmienię tego żaden naród, aby jego handel, przemysł, rolnictwo, a także i sam wywóz, stanowiły monopol jedynie tylko grupy ludności. Mówca jest przeświadczonej, że stworzonymi przedstawicielami ludności ogólniej zdają sobie doświadczenie, że ten sprawa, że naród polski chce i musi mieć współudział w tych funkcjach gospodarczych i że Polsce władanie chcą tylko równoprawnie z ludnością międzynarodową, narodem”.

Echa blokady UNIWERSYTETU W WARSZAWIE

Nadzwyczajna komisja dyscyplinarna, powołana przez ministra oświaty i nauki, osądziła sprawę studentów, którzy wzięli udział w strajku w Warszawie, w Warszawie, nie, jeszcze przesłuchać 100 studentów, to też prace tej komisji zakończył się dopiero w połowie marca. Dotąd ogłoszono 101 wyroków, przy czym skazano 61 studentów i studentek na karę pozbawienia udziału w życiu studenckim na czas 1 roku lub do 1 lat, du 39, wymierzono karę nagany, a w jednym wypadku orzeczono relegację na trymiesiąt jednego roku, utrudniającą uczestniczenie na wykładach i zjawienie egzaminów. W przeszło 30 wypadkach zapadły wyroki umiarkowania.

Beznadziejna sytuacja szkolnictwa polskiego w Niemczech

Wśród opinii polskiej zaniepokojenie budzą wiadomości o sytuacji szkolnictwa polskiego w Niemczech. Dwuletnie oczekiwanie na otwarcie gimnazjum polskiego w Kwidzynie, jak również zwłanie z udzieleniem zezwolenia na budowę polskiego gimnazjum żeńskiego w Raciborzu, świadczą o trudnościach, na jakie napotyka ludność polska w Niemczech w dziedzinie szkolnictwa.

Fakty te dowodzą znacznej rozbieżności

między zarządzeniami władz niemieckich, a duchem oświadczeń kanclerza Hitlera, po których można się było spodziewać, że ludność polska w Niemczech korzystać będzie ze swobodnych warunków rozwoju kulturalnego. Fakty te są tym głębiej odczuwane przez opinię polską, że sytuacja mniejszości niemieckiej w Polsce odpowiada całkowicie wszystkim zasadom pozostawiania odrębności narodowej.

Pomimo zapewnień lepiej jest ufortyfikować granice

Na posiedzeniu szwajcarskiej rady związkowej prezydent Motta oświadczył, iż kanclerz Hitler w rozmowie z przedstawicielem Szwajcarii Schulthesa, złożył następującą deklarację: „Istnienie Szwajcarii to konieczność europejska. Pragniemy żyć z Szwajcari-

ą w dobrych stosunkach sąsiedzkich. Mówiąc ostatnio w Reichstagu o neutralności dwóch innych państw celowo omiął sprawę Szwajcarii, gdyż neutralność tego kraju będzie zawsze respektowana przez mocarstwa, co nie pozostawia żadnych wątpliwości. W ja-

Popieracie i zapisujecie się na członków L. O. P. P.

MA MARGINESIE

Dobry styl

Nie ma, bo jak między dobry styl. We wszystkim co się robi. Gdy się ma dobry styl — świat przed człowiekiem ma się otworzyć.

Do tak też jest, że ludzie sobie dobry styl bardzo cenią. Nie dość jest coś różnić nie dość osiągać rezultaty. Trzeba umieć do nich doprowadzać dobrym stylem.

Wiedzą o tym wszyscy, w całej skali społecznej.

Sprezycy, obok wyzwołań, zwyczajnie jeszcze bardzo, zawsze na styl są wzdrużeni. Chętni to być za efekt, abyby ktoś skoczył o centymetry wyżej od reszty światowego — stylem żaby, Fel Pompalet przytóż...

Ma wszystkich obowiązującą dobry styl. Jeśli śpiewaczka wykrywa się przy kolacji — to niech już śpiewa raczej do gramofonu. Jeśli ktoś jada rybę nie nozem — niech raczej stwierdzi, że nie ma znowi ryb, jeśli ktoś jeździ konno — niech nie wsiada kłociami. Kiedy zaś poluje na psąg — niech zachowa umiar w wyborze brzoźdy swojej przysięgi.

Sa ludzie, którzy mają dobry apetyt, holdują zasadzie: dużo być jak i przedk — Cóż za uulgarność! Chciał ktoś kucznie, choć dążyć na obied, so niech przynajmniej do nich towarzys! Po wolne spożywanie wyszukanych miazg, powolne poręczenie — to styl wymagający istrycy i kultury.

Stowem można każdą czynność wykonać w dwójkim stylu — wytwornym i wulgarnym.

Jednakże, mimo wulgarności osądów, powiem ci, że jest jeszcze ludzie, którzy w wszystkim mają dobry styl.

W tych dmach spotkałem przyjaciele — Stara, dobra rasa. Tradycja. Kultura. Majątek ziemski. Szewski sty dwó — nieco nupadły z powody „krzyżu”. Kulturalnie, estetycznie nienę. Przejechał załawianą mienę.

— Jak tam na wie? Wielkie bieda? — pytam tradycyjnę, choć odrazu traka — Wieść — powiada — to narzekanie strażo już wszelki styl. Stało się poposem szubienim. Najchętniej mówię o tym ci, co zawsze wieciecie w cholewach nożi. Dają w ten sposób do zrozumienia, że też są z karmazynów. — Tyłko za „krzyżu”. Ten sam trykot w Radziwiłł.

— Stowem, co? Jak nawiązywanie do paranteli.

— Oczu wleciecie. Wstretne.

— Ale przecież bieda jest.

— Nie narzecz. Jednak w w mieście możecie się lepiej żyć pochwalicie.

— Ba! Penno. Bezrobocie i zima. Cóż wozecie, że zorganizowano pomoc dla biedaków.

— Za dużo tylko balau. Kiedy się daje, powinno się dać dyskretnie. Bes ostentacji.

— Ty już dale? —

— Owszem. Zadowolona wam złoże. Spozu oszczędz.

— A tenorez nie da? —

— Jeszcze nie.

— Przecie zimo się tymczasem skończy.

— Był może. Jednak jeszcze trochę chciełm przeczeć. Cóża idzie w górę.

— Cemo? No to co? Przecie i tak de klarowaleś w naturze, więc co ci przyjdzie z omy?

— Mnie oszczędzicie, że nie. Nie posażzcie mi chyba o to, że chce zarobić na różnym kursu.

— Wied o co ci idzie? —

— Właściwie o nic. Jedynie o pe-

wien styl. Po przełożeniu na gotówkę, będą sobie mogli powieścić, że dał im znacznie więcej, niż gdybyśmy dali festiunia.

— No tak, tak. Romanem. I noszągo

przez ten czas bieda też będzie miała... ładniejszy styl.

Co racja, to racja.

Racja stylu... URPIN.

Od Redakcji

W ub. niedzielną pora pojawiło się na łamach naszego pisma wskutek przeoczenia ogłoszenie o wystawieniu w teatrze miejskim „Ludzi na krze”.

Stróżka w tym miejscu zupełnie niesłusznie wywołała dość zainteresowanie w Warszawie. Niemal we wszystkich dziennikach roczniejsze dotyczące problemu społecznego, znajdującemu wyraz w sztuce były ujawnione, potwierdzające sta nowisko zajęte w jego czasie przez „Kurjier Zachodni”.

Z punktu widzenia społecznego, „Kurjier Zachodni” uważa nadal za szkodliwą wystawienie tej sztuki w szczególności w odmiennym aniżeli w Warszawie ujęciu reżyserskim, wypukającym momenty deprymujące psychicznie i destrukcyjne, w sensie bardziej ogólnym.

Z tych względów przeto uważamy, iż sensacyjność tematu sztuki nie jest dostatecznym argumentem dla jej wystawienia na ekspozycyjnym społecznym terenie Zagłębia Dąbrowskiego, przeto niniejszym, iż wznowienie „Ludzi na krze” jest niezgodne i niesprawiedliwe i koluduje z zasadniczą linią kulturalnej misji teatru zagłębiowskiego.

Obchody pracowników samorządu terytorialnego

Zgłoszenie akcesu do obozu Zjednocz. Nar.

W ub. niedzielną odbyło się w sali Rady powiatowej w Bedzinie walne zebranie członków Związku pracowników samorządu terytorialnego powiatu Bedzińskiego. Po zgłoszeniu zebrania przez prezesa p. Br. Imielczyka i powitanim obecnych przewodniczył omówił p. Józef Kamiński, wójt gminy Bobrowski; sekretarzem omówił p. Plech.

Na wstępie zebrania p. Br. Imio: czych wygłosił referaty na temat ideowy i społecznych celów i zadań Związku oraz na temat projektów ustalenia pracowniczych zasię p. W. Fiocha mówił o nowej organizacji biurokracji w zarządkach gminnych.

Po dyskusji nad referatami p. Imielczyk złożył szczegółowe sprawozdanie z działalności zarządu, które po dyskusji przyjęto.

Po krótkiej przerwie odbył się wybory władz związku. Prezesem został p. Imielczyk, wiceprezes p. Marcelo Drobczycki, sekretarzem gminy Józef Kamiński, sekretarzem p. Wojciecha Fioche, sekretarza gmi ny Osławowie: członkami zarządu p.

Stefana Błańska, sekretarza gminy Zagórze i Stefana Cabana, pomocnika sekretarza gminy Olszka — Siewierski.

Do komisji rewizyjnej wyznaczony: Wł. Zabiegała, Józef Fiocha i Zygmunt Karłowicz; skład sądu koleżeńkiego stanowią: pp. Maciej Szulz, Bolesław Bedek, Antoni Baryl, Jan Czajter i Józef Kauriński.

Po omówieniu szeregu bieżących spraw zebrani uchwalili następującej treści rezolucję:

„Walne zebranie członków ZPST powiatu Bedzińskiego, obradujące w sali Rady powiatowej w Bedzinie w dniu 28 lutego 1937 r. w głębokim zrozumienu potrzeby jednoczenia się całego społeczeństwa powiatowego w myśl zasad wyznaczonych w nowej Konstytucji, wyraża gotowość wraz z pułk. Koca, dotyczącej rozwoju potęgi i obronności państwa, jednolitości i ustanowienia idei teoretycznej, tak jak dotychczas w swej pracy samorządowej i społecznej. Pracownicy samorządu, wychodząc kwim z założenia, że największą wartość kowim jest w obywateli, wyraża gotowość i gotowość świadomych i twórczych obywateli Państwa i dla tego zobowiązuje się do wzmożenia wysiłków we wszystkich sferach życia państwa i samorządu samorządu centralnego podejmowanych”.

Koncert reprezentacyjny w Sosnowcu

W nadchodzącą niedzielę dn. 7 bm., tak już doniesiliśmy, odbędzie się w sali gimnazjum Ślusarska w Sosnowcu wielki koncert reprezentacyjny chóru muzycznego Związku zawodowców pracowników Umiejętności Społecznej, pod dyrekcją prof. A. Solocha.

W koncercie biorą również udział orkiestra symfoniczna 11 pp. w Tarnowskich Górach oraz soliści pp. dr. Ignacy Lipiński (tenor), Stanisław Krukowski (bas), Stanisław Krawczyk (alt), Tadeusz Kostulski (tenor) i Fryderyk Janina prof. Andrzej Soloch.

Podróż koncertu zamiatłabie o godzinie 20.15. Biletów na koncert w cenie od 1 do 3 zł.

Czysty zysk z tej niecodziennej imprezy przeznaczony na Towarzystwo przedwojennicze w Sosnowcu.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

3 Sroda

Kunegundu ces. wd. Tyliczka Słowiański Słowiański, Wierszybnia Korony;

Słońca w 6.19, zach. 17.18. Księżyca wsch. — zach. 8.6.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Jutro dnia 4 bm. Teatr Miejski z Sosnowca gra w Szereżewskim w sali „Lawa” komedję „Kredytyścielski goł.” „RAZ SIĘ TYŁKO ŻYŁE”.

Zgromadzenie delegatów PMS. ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

W niedzielę dnia 7 bm. o godz. 15 w lokalu Słow. techników w Sosnowcu w 8 Marja 25, odbędzie się jednolite walne zgromadzenie delegatów Kół Polskiej Macierzy Szkolnej w Zagłębiu Dąbrowskim, z następującym porządkiem dziennym: zagajenie zebrania i ukończenie wybrania prezydium; odczytanie protokołu z ostatniego zebrania walnego; sprawozdanie zarządu Okręgowego PMS. za 1936 rok, sprawozdanie komisji rewizyjnej nrj; ustalenie wysokości składek na rzecz Okręgu w wysokości 5 proc. od wszystkich dochodów każdego Koła z uwzględnieniem preliminarza budżetowego na rok 1937; wybory 3 członków zarządu na miejsce ustępujących; 3 zastępców członków zarządu okręgowego; 3 członków komisji rewizyjnej i 2 zastępców; 2 delegatów na walne zebranie PMS. w Warszawie.

Wniosek zarządu okręgowego. Kola PMS w Zagłębiu Dąbrowskim deklarują zł 720 na utrzymanie jednej szkoły dotychczas na Kwaszów Pleschodach na zniżenie w Opatowie. Suma ta będzie rozdzielona przez zarząd Okręgowy między wszystkie Kola Okręgu w proc. stosunku do ich wydatków w 1936 roku. — Wolne wnioski.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE, „Pamiętnie serca”.

PALACE: „I „Napietnowana”. — II „Awantury farmerów”.

— SZKOŁA MUZYKA im. Moniuszki w Sosnowcu, ul. Dęblińska 11, — tel. 628-49 przynimie wpiay na II półroczno do klas skrzypiec, śpiewu solowego i fortepianu. Żniżki kolewoje. Klasa opera wa zaawansowana. Informacji udziela sekretariat szkolny. 730

× ZE ZW. LEGIONISTÓW W KATOWICACH. W ub. poniedziałek odbyło się walne zebranie Związku legionistów w Katowicach. Prezesem Związku wybrano po raz czwarty z kolei inż. Józefa Wesołowski, inspektora pracy w Sosnowcu. Walne zebranie wyraziło inż. Wesołowskiemu specjalne uznanie za ofiarną pracę i zastrępi. nożone dla dobra Związku.

Wniosek zarządu okręgowego. Kola PMS w Zagłębiu Dąbrowskim deklarują zł 720 na utrzymanie jednej szkoły dotychczas na Kwaszów Pleschodach na zniżenie w Opatowie. Suma ta będzie rozdzielona przez zarząd Okręgowy między wszystkie Kola Okręgu w proc. stosunku do ich wydatków w 1936 roku. — Wolne wnioski.

Kiedy wdowa nie otrzyma RENTY WYPADKOWEJ?

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyraża, że prawo do renty wdowioj wypadkowej nie przysługuje w następujących przypadkach:

- 1) jeżeli małżeństwo nie trwało przy najmniej 6-ku miesięcy z wyjątkiem przypadku, gdy przyczyna śmierci ubezpieczonego (wypadek w zatrudnieniu, śmierć w służbie, śmierć w wyniku przynajmniej nastąpiła po zawarciu małżeństwa;
- 2) jeżeli w chwili śmierci małżonka, małżeństwo było sądowo rozwiązane lub z winy wdowy sądowo rozdzielone;
- 3) w razie stwierdzenia prawomocnym wyrokiem karno-sądowym różnego rodzaju lub w spowodowaniu śmierci ubezpieczonego małżonka.

Ważne dla Wszystkich w Zagłębiu

Ważne dla Wszystkich w „Magazynie Współczesny” ul. K. Jawidz 2. 876

ZJAZD ZW. TEATRÓW, CHÓRÓW I ORKIESTR LUDOWYCH. W dn. 7 b. m. w lokalu szkół powożecznej nr 5 przy ul. Marii Konopnickiej 36 w Dąbrowie Gór. o godz. 10 w pierwszym, a o godz. 11 w drugim terminie odbędzie się II organizacyjny zjazd, poświęcony spółdzielczej sztuce teatrów ludowych. Porządek dzienny następujący: zagajenie i wybór prezydium, odczytanie protokołu z I walnego zjazdu, odczytanie projektu statutu i preliminarza budżetowego, Kola, uchwalenie ustępującego zarządu absolutum. Do zarządu zostali wybrani pp.: Wł. Odalaki, W. Koczanowicz, W. Pleśniński, R. Małas R. Kleszczyński i Z. Stawiński.

NOWY ZARZĄD KOŁA PCK. NA WALCOWNI HR. RENARD.

W dniu 26 ub. m. odbyło się roczne zebranie PCK. Koło walcowni hr. Renard w Sosnowcu. Po przyjęciu przez zebranych do wiadomości sprawozdania z rocznej działalności Kola, uchwalono ustępującego zarządu absolutum. Do zarządu zostali wybrani pp.: Wł. Odalaki, W. Koczanowicz, W. Pleśniński, R. Małas R. Kleszczyński i Z. Stawiński.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych P.T. Prenumeratorów o WPLACENIE PRENUMERATY za marzec 1937 r.

Wydawca „Kurjer Zachodni”

Strajki robotnicze w STAŁOWNI B-CI WOZNIK

Oczekiwany strajk okupacyjny w stalowni braci Wozniaków w Sosnowcu, o którym pisaliśmy wczoraj trwa w dalszym ciągu.
Prawdopodobnie następny strajk zostanie przerywany.

W FABRYCE „PAX”

W fabryce cokoladowej „Pax” w Sosnowcu strajk trwa w dalszym ciągu.
Strajki jest częstotliwy bowiem 22 robotników pracuje normalnie, strajkując zaś tylko 17. Strajkujący przebywają w fabryce.

W sprawie likwidacji zakładu ma być zwołana konferencja.

Čiągniętie dolarówki

W następnym czasie liczbowości 4 proc. posiadaczy dolarówki przesyła na wczoraj, podaliśmy wykaz dalszych wytrahanych:
1000 dol. na r.ry: 50216 42228 74151
115890 1437396
100 dol. na r.ry: 86919 78670 148484 243648
261221 57384 358484 799615 1232887 1218779
30138 148202 67897 91251 88615 18025 302109
302846 325660 247872 249006 247765 299725
204810 203662 487620 363482 354459 354459
786509 403670 405154 440861 414860 483383
174960 42950 5296756 32920 37594 39381
595260 389584 610424 639556 639868 638665
101740 726955 74447 767184 792837 854812
667040 929029 975020 1009183
629620 1406853 1062211 1068315 1143634
1306692 1140673 1147320 1101364 1182463
1231620 1214645 1263991 1261170 1322342
1382892 1348171 1372915 1413834 1415663
1429014 1429868 1432894 1464554 1482286
1487472.

Agitatorka sekciarzy WYRUCHONA Z MIESZKANIA

Dnia 14 m. w poliej w Wielkiej Dąbrowskiej poskarżyła się agitatorka sekcyjna, badaczy pisma „w.”, Jadwiga Grzywna z Wojkowie Komornych, że podczas wykonywania „pracy misyjnej” w mieszkaniu Jana Kubika w Wielkiej Dąbrowskiej (3 Maja 126). Kubik wyrzucił ją z mieszkania i zatrzymał teżkę z broszurami propagandowymi.

Przesłuchano w tej sprawie Kubikkę, że agitatorka na jego wezwania nie chciała opuścić mieszkania, wobec czego wyrzucił ją. Wychodził spokojnie z mieszkaniem, Grzywna pozostawiła w mieszkaniu teżkę z broszurami, które Kubik oddał na prośbowno, skąd przekazano ją na polojcie.

Nagły zgón W POĆIĄGU

W noc z ub. poniedziałku na wtorek w wagonie pociągu osobowego, zjadającego w Katowice do Warszawy miałyż biegła jedna z Dąbrowa znowa nagłe 34-letnia Chawa Tenenberg, zamieszkała w Bogucicach, powiatu Zawierciańskiego.

Zmarła była umysłowo chora.
Wagon z zwłokami wyładowano ze składu pociągu na stacji w Dąbrowie i odstawiono na boczny tor.

Z ŻYCIA KOŁA MŁODZIEŻY PRACOWNICZEJ

Zakład Kola młodzieży pracowników przy oddziale PZZPP i H. R. P. w Sosnowcu podaje do wiadomości członków Kola, że rozpoczął się kurs języka niemieckiego. Lekcje odbywają się we wtorki i piątki: dla zaawansowanych od godz. 19.30 do 20.30, dla niezawansowanych od godz. 20.30 do 21.30. Zgłoszenia na kurs języka niemieckiego dla członków Kola przyjmuje sekretariat Kola do 6 m.

W czwartek, dn. 4 m. odbędzie się towarzyski wieczór członków Kola o godz. 19.30. Program umiartowiony.

Trzej komunikaci z Zagłębia wystąpi do Berezyna Kartuskiej

Każ wiadomo, w okresie ostatnich trzech tygodni z polecenia władz administracyjnych wysłano z terenu Zagłębia Dąbrowskiego 11 działaczy Związku Politycznego, dozwolonych czyniwnia działających w wawartowicie do obrzy uobolnowania w Berezynie Kartuskiej.
W ub. poniedziałek zaś, jak się dowiadujemy zostali wysłani do Berezyny

Zarząd główny PZZPP. i H. przeciw likwidacji Szkoły górniczej w Dąbrowie

Ze Związku pracowników przemysłowych i handlowych otrzymano pismo, prosiące sprawozdanie z odbytego nadzwyczajnego zebrania zarządu głównego.

W ub. poniedziałek odbyło się nadzwyczajne zebranie zarządu głównego Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych Rz. P. w Sosnowcu przy udziale prezesów okolicznych oddziałów z terenu Zagłębia Dąbrowskiego - Krakowickiego, zwołane na skutek ostentacyjnych wydarzeń o charakterze gospodarczo-politycznym.

Tematem obrad była sprawa ustawy o układhach zbiorowych i sprawa zamierzonej likwidacji szkoły górniczej przy ul. Zawadzkiej w Dąbrowie Górniczej, sprawa wniesienia województwa Kieleckiego i wreszcie sprawa stanowiska Związku w obecnej sytuacji politycznej.

W sprawie ustawy o układhach zbiorowych pracy, która w najbliższym czasie zostanie uchwalona przez Sejm

Restauracja „SAVOY” — Sosnowiec, 1 Maja 1.

Telefony: 627.35 i 619.01

D Z I S
SPECJALNA KUCHNIA:
Szczapak po-żydowski
Jasły miodowe po-żydowski
Zraziki cielęce po-paryskie
Ryzotto z kapłosa smażone
Rożółek po-angielsku

PROGRAM:
TRIO HELSY — tańce narodowe i akrobacyjne
LODA GAWICZ — znana wokalistka w swoim repertuarze
W niedziele i święta od 17 do 19 godz. Five o'clock z pełnym programem.

Rekrutacja górników na wyjazd do Belgii

Wczoraj się zapowiadaliśmy, rozpoczął w Zagłębiu Dąbrowskim rekrutację bezrobotnych na wyjazd do kopalin belgijskich.

Przy rekrutacji zarejestrowanych już bezrobotnych górników w Sosnowcu a systemowej inspekcji górniczej belgijskiej p. de Dechamps, w Sosnowcu na 189

ustawodawca, postanowiono komisję nowo w przyszłościom czasie pracy, jak mające na celu przygotowanie materiałów na konferencję z przemysłowcami.

W sprawie likwidacji wydziału górniczego, wystosowano memoriał do Ministerstwa wożan religijnych i oświatowiska publicznego zawierający uzasadnioną prośbę przecoo zgłdnienie siú jedynego zakładu naukowoego w Zagłębiu Dąbrowskim dla tej kategorii pracowników.

W odpowiedzi na ankietę zarządu miejskiego w sprawie parcelacji województwa Kieleckiego postanowiono nie opracowywać jej ze względu na to, że wobec zamierzonego utworzenia okręgu poznańskiego w Sanicimiejskim sprawie ta obecnie nie jest aktualna.

W sprawie aktualnej sytuacji politycznej przyjęto za podstawę ostatnią uchwałę Unii ZPPU wiążącą wszystkich ówiarków pracowników umysłowych w niej zrzeszone.

PROGRAM RADIOWY IWASZKIEWICZ WYSŁOWI —

SZOPKI, WIOSNA

Jednym z najniełatwiejszych i najłatwiejszych bodźców twórczości Chopina były miłość i życie. Głęboko czuł, wręczana Chopinowi przebiegłość i przywiązanie do życia, na zawsze opuszczający Ojczyznę, porzucił ją na zawsze nadrozdza panika. Dela i wędla Polako, do głóbi wstrząsnął Chopina i wyplądł z niego doświadczenia i wiedzę, uroczystość z kompozycjami. Teżekta za krajem, bunt wycieczny i ogrom bólu na wieść o śmierci matki, wycieczny Chopin i wycieczny dzieciach chopinowskich. Wspomnienia i miłość o Polaco z anagramami, miłość kraju, miłość życia, każdy okres jego życia. Wieszisz z życia i Ojczyzny o Głównie pi. „Obrazy miłości Ojczyzny” dnia 5 m. od godz. 21. publicznego będzie też wianie stworzy ułudę powstania smółki, życie i życie. Jak sądowej opracował wspaniały i czerwik zwanawa Chopina — Jarosław Iwaszkiewicz óweś muzycznie wycieczno powtarzania Henrykowi Szymonowi.

RADIO UCZY KONSERWOWAĆ MIĘSO

Tajników konserwowania potraw domowego, w szczególności sposobów konserwowania mięsa dotyczyć będzie ciekawy program, w którym powiadać będzie o sposobach, na wysyłanie rozkładzie polskiej w strofe dnia 3 m. o godz. 12.50. Pogadanki te wygłosi dr Marian Jaszczyk. „Jak konserwować mięso?”

WSPÓLZESNA TWÓRCZOŚĆ SKRYPKIOWA

Interesująca dla wszystkich melomanów będąca audycja radiowa z płyt dnia 3 m. o godz. 19.00. Właścicielki, która utworzyła z współczesnej literatury skrypkową. Handelocherke ustawa wiec koncert skrypkowy, ledor zwanawa Chopina i Chopina. Prokofiewa, dwa drobne utwory moderny francuskiego Maurice Milhaud oraz muzyki Chopina, muzyka jest tytułkami barok „Fontaine Archaie Symonowiczowa. Audycja ta będzie tym wartociowazca, ze wykonawcą wyjątkowych utworów będzie ówieny skrypkarz — polskimi — Kozłowski.

ŚRODA 5 MARCA

6.00 Symfonja cz. i pićn operna: 6.08 Muzyka wieśna (płyty). 6.35 Gimnastyka 6.50 Muzyka. 7.25 Wiadomości bieżące. 7.50 Koncerty popularny (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Audycja dla szkół: a) „Ojciec Eduk” opowiadania, b) muzyka. 11.57 Symfonja cz. i pićn, 12.03 Koncert w tryk z zespołu Halny Admancjei-Groszmanowej. 12.50 Jak konserwować mięso? pogadanka 19.00 Koncert symfoniczny. 19.16 Muzyka lekka i popularna. 19.56 Wiadomości głołkowe. 19.50 Wiadomości gospodarcze. 19.56 Koncerty reklamowy. 19.56 Zjeżdźka kulturna stasza. 19.50 Muzyka taneczna (płyty). 19.16 „Zagłębie muzyczne” audycja dla dzieci stasza. 19.40 Utwór fortepianowy w tryk Ojciec Lepicki. 19.00 „Kawalerska” 19.10 „Zapomniany” spódek z powieści. 19.16 Mąd oligrza Pł. W programie muzycznym solowym. 19.90 „Zmieniawca” nagruwanca 19.00 „Zagłębie aktualna. 18.10 „Miedzianole” białej sportowcy rozpianca. 19.45 Wiadomości sportowe. 19.30 „Czy uszeni mogli pracować społecznie?”, sprawdzian z wiedzy. 19.30 „Zapomniany” spódek z powieści: Gustawa Merceika „Jadwinia Struświe” 19.20 Karol Szymonowicki Smutna skrypcowa 4-dmól. Wykonawcy: Judyta Nefstein, 18.10 „Złoty” Złoty, 20.15 Przekłada aktualna. 21.00 „Opowieści o Chopinie” (płyty i Chwili Ojczyzny”. Przy fortepianie H. Szatkowa. 21.48 Muzyka lekka w tryk symf. orki. P. R. 22.15 Muzyka taneczna (płyty).

W SKRZEPIE Z PARASOLAMI

Klient: — Proszę o dobre parasol.
Klient: — Proszę o dobre parasol.
Klient: — Nie, potrzebuję parasol do siewi pogody.

15 marca rozpoczyna się roboty publiczne

W dniu 15 marca wzniesione zostaną na wielką skalę roboty publiczne.

Ponieważ wczesna pora wiosenna nie pozwoli, zapewne ze względu atmosferycznych warunków wszystkich planowa robót, powoływania bezrobotnych do pracy odbywać się będzie stopniowo. W związku z tym do czasu pełnego uruchomienia robót publicznych przewidziano będzie akcja pomocy szynowej, mimo, iż oficjalnie kończy się ona z dn. 1 kwietnia.

W obw. obecnej stan zatrudnienia na zimowych robotach publicznych wynosi 25.448 robotników, gdy liczeń zarejestrowanych bezrobotnych wynosi 54.249 (o 11.587 osób więcej niż w dniu 1 lutego t. b. i o 18.178 osób więcej niż w dniu 15 lutego 1936 r.).

Zamordował nożem przyjacielką a sam ciężko zranił się

Onegdaj mieszkańiec ulicy Grzybowej i pobliskich w Sosnowcu poróżniony został wiedomością o łatwaniej tragedii jaka rozegrała się w tej dzielnicy. W domu nr. 2 przy ulicy Grzybowej zainjowała jedno z mieszkan 72-letnia Stanisława Koczara, wdowa. Młoda wdowa utrzymywała bliźnie stosunki z zawodowym przemysłowcem 51-letnim Michalem Łopuszańskim z Dańdowicy.

Łopuszszak dość często odwiedzał szną przyjaciółkę, ostatni raz zaś przy był do niej w ub. poniedziałek.

Żenaczko wbiegł, lecz po upływie kilkunastu minut powrócił i w korytarzu domu, obok zwłok przyjaciółki zabił siebie nożem, którym zamordował Koczara, dwa ciosy w okolicy serca.

Wskroto na miejsce miejsce przesyła policja oraz lekarz. Zwłoki z zamordowanej kobiety wzięto do tej chwili. Łopuszszak zabił się w stanie bardzo gróźnym przewieziono do szpitala miejskiego na Pekinie.
Policja prowadzi dochodzenie, celem ustalenia właściwych przyczyn tragedii.
Jak mówią, przyczyną tragedii były nie porozumienia między Koczarką i Łopuszańskim na le zerodrości.

Wykrotawa działalność interwencyjnych komisjiw zagrzeżał spokojowi i bezpieczeństwo publiczne.

Zapisujcie się na członków K.P.H

ZWIR i PIASEK

RZECZYNY

dostarcza w każdej ilości wagonowej
o uzurarieniu ściśle wg przepisów
dla robót rządowych

Śląski Przemysł Żwirowo-Kamienny

daw. inż. Jan Wójcik
Katowice, pl. Dr. Restka 2
tel. 320.52

918

**Dobrą audycję
da Ci tylko sieciowy radioodbiornik,
a taki możesz nabyć tylko w sklepie Elektrowni.
Posiadacie na składzie i demonstrujemy w naszym
salonie radiowym najnowsze modele radioodbiorników.
ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.**

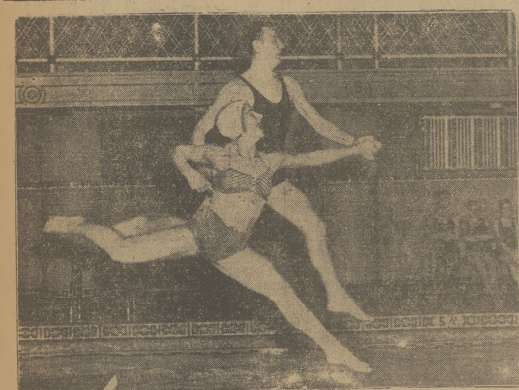
JESTEŚMY JEDNEJ KRWI

ZŁOŻ GROSZ NA SZKOLNICTWO
POLSKIE ZA GRANICĄ

NOWOŚCI WIOSENNE NADESZŁY!
**CHRZESCJANSKI SKŁAD SUKNA
EDWARDA ROŚNISKIEGO**
SOSNOWIEC, UL. WARSZAŃSKA 2 (via a via Kofciska kol.)
Poleca: swoje bogie kolekcje najmniejszych wzorów wykin-
tych materiałów na sezon 1937 r.
Wyluznie z chrześcijańskich fabryk w Białoku. 771

Mamusiu!

Już czas przemyślnie tran ale tylko dobrego!
Oryginalny świeży, witaminowy tran leczniczy
Emulsję tranową, Sennoral oraz inne odywki
dla dzieci i dorosłych. 1207
**POLECA
SKŁAD MATERIAŁÓW APTECZNYCH I FARB
M. JAGIEŁŁOWICZ I SKA
SOSNOWIEC 3-60 MAJA 7.**

MISTRZOWIE TAFLI LODOWEJ W BALENIE

Wielokrotny mistrz świata w jeździe figurowej Karol Schafer w towarzyszywie swej ro-
dzeczki Brunner, w lwizarskiej figurze nabierają rozpędu, aby wykonywać do basenu w jad-
nym ze stadionów nowojorskich.

próby z cichą gwizdawką, pay bardzo
szybko przyzwyczajają się do nowego
specoenu ich przywoływania i nadzw-
yczaj czule reagują na każdy sygnał.

DROBNE OGŁOSZENIA

**KUPNO
i SPRZEDAZ**
WAPNO
budowlane w brulast,
pienizkowego gatunku —
tłuste, o dużej wydaj-
ności. Wapienniki „Bry-
nisa” Sosnowiec, ul. 3
Maja 5, tel. 623.79. 118

FARB
lakery, pokost, pedzle,
szczerki, mydła itd. po-
leca: Fr. Pietraszek,
Sosnowiec, ul. Mieszc-
kiego 16 (via a via ko-
fiska). Telefon 680-70.

LOKALE
POKOJ
z kuchnią do wynaj-
dzia w Modrzewiu
Widmońska ul. Gdań-
ska 1. 915

Koska i Wychowanie
SOLIDNIE
przygotowanie do gim-
nazjum. Ceny przy-
stępne Sosnowiec,
Aleja 10-2, od 11-14.
896

**POSADY
I PRACE**
POTRZEBNA
inżynierka z prakty-
ką do trzydzielkiego
chłopczyka Jagiello-
wska 5 m. 16 915

POSZUKUJE
pracy uczyniw, em-
nieny szuszar he-
bierz, małego motocy-
spalinowe, banizyowa,
ropne wszelkich typów
samochodowych. Łaska
we ogłoszenia do K. Z.
pod „Suszar”. 897

Brzytwy

kupione w „Adzie” wystarczą
na cale życie... gdyż podawane
są tylko wyprobowane.
„Ada” Fabr. Skład,
Modrzewska 30 (Hale)
Wszelkie przybory do golenia
Woda antyseptyczna po goleniu. 917

na firmę angielską skonstruowała
specjalnie cichą gwizdawkę dla przy-
woływania psów. Gwizdanki te mają po-
czązka wielu innymi i są zalety, że każda
jest inaczej ssonowana i zwierze, przy-
zwyczajony są e do jednego tonu, nie
reaguje na jego gwizdek.

Zastosowanie cichych gwizdaków ma
duże znaczenie w służbie policyjnej i
wojskowej, gdzie sytuacja często w-
ymaga nieposłusznego dla przeciwni-
ka przywabiania psa. Jak wykazały

Ciche gwizdki na psy

Jak wiadomo z fizyki, ilość drgań
głosowych, chwytanych przez ucho
ludzkie, jest ograniczona. Dźwięki, le-
żące poniżej lub powyżej normalnej
skali dźwięków, nie ismiejają dla ucha
naszego. Zwierzeta natomiast chwyta-
ją tony, których istnienie człowiek stwier-
dzić może przy pomocy bardzo czu-
łych aparatów pomiarowych.
Opierając się na tej zasadzie, pew-

DZIS PREMIERA Wielki triumf polskiej kinematografii
— najpotężniejszy film p.t.

Płomienne serca

W rolach głównych
**E. Bawczewska, M. Cybulski, Jnosza-Stę-
powski, T. Białoszczyński, Fr. Dominiak,
L. Lindorfówna, M. Węgrzyn, M. Milecki,
P. Owerlo i inni**

Początek seansu o godz. 17.30

KINO
„DIAŁO”
Warszawska 18

GARY COOPER i JEAN ARTUR

W wielkiej monumentalnej epopei bohaterstwa, reżyserii
CECILIA B. de MILLE twórcy „Dziesięcioro Przykazań”,
„Kleopatry”, „W cieniu krzyża”, „Wypraw krzyżowych” p.t.

„NIEZWYCIĘŻONY BILL”

Monumentalne sceny zbiorowe. Szarża 2500 kawalerystów. Pamiętając, że film Cecilia B. de Milles ukazuje się tylko raz w roku.

Pocz. I seansu o 5.30 w niedzielę o 3.00

KINO
„Palace”
w Sosnowcu ul. Warzawska 2.

Dzisiaj Podwójny program.

I. „NAPIĘTNOWANA”

W roli gł. **KAY FRANCIS**
Dramat kobiety oskarżonej o morderstwo,
która miłość własną poświęciła dla miłości swego dziecka.

II. „Awantury farmerów”

(Amerykańskie awantury) Dramat sensacyjny
z **JAMES CAGNEY** bohaterem „Sou nocy letniej”

POCZĄTEK I-GO SEANSU O GODZ. 5.30

SOSNOWIEC — Redakcja: Pilsudskiego nr. 4
Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62.
Administracja: Pilsudskiego 1. Tel. 61063

Wielkość milimetrowy jednolotowy: na 1-iej stronie, względnie przed tekstem 60 gr; w tekście 45 gr; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz, czereokrotki spazł przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm., w niedzielę i święcie 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzegano, nie miejsce ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SEKRYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdym osznujku:
30 drobnych ogni. 20 zł.
20 drobnych ogni. 15.00 zł.
10 drobnych ogni. 7.00 zł.
5 drobnych ogni. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy — c p 53